

**INFORMACJE O CHARAKTERZE
ILOŚCIOWYM I JAKOŚCIOWYM
DOTYCZĄCE ADEKWATNOŚCI
KAPITAŁOWEJ
TATRZAŃSKIEGO BANKU
SPÓŁDZIELCZEGO**

31 grudnia

2019

Spis treści

I. INFORMACJE OGÓLNE.....	3
II. CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W BANKU – Art. 435 Rozporządzenia	3
Ryzyko kredytowe	4
Ryzyko płynności i finansowania	8
Ryzyko stopy procentowej	8
Ryzyko walutowe.....	9
Ryzyko operacyjne i ryzyko braku zgodności:	10
Ryzyko biznesowe:	11
Ryzyko kapitałowe:.....	12
III. ZAKRES STOSOWANIA - Art. 436 Rozporządzenia CRR	15
IV. FUNDUSZE WŁASNE – Art. 437 Rozporządzenia	15
V. WYMOGI KAPITAŁOWE – Art. 438 Rozporządzenia	18
VI. EKSPozyCJA NA RYZYKO KREDYTOWE KONTRAHENTA – Art. 439 Rozporządzenia.....	19
VII. BUFORY KAPITAŁOWE – Art. 440 Rozporządzenia.....	20
VIII. WSKAŹNIK GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO – Art. 441 Rozporządzenia	20
IX. KOREKTY Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO – Art. 442 Rozporządzenia.....	20
X. AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ – Art. 443 Rozporządzenia.....	32
XI. KORZYSTANIE Z ECAI – Art. 444 Rozporządzenia	32
XII. EKSPozyCJA NA RYZYKO RYNKOWE – Art. 445 Rozporządzenia.....	32
XIII. EKSPozyCJA NA RYZYKO OPERACYJNE – Art. 446 Rozporządzenia.....	32
XIV. PAPIERY KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIONE W PORTFELU HANDLOWYM – Art. 447 Rozporządzenia	33
XV. EKSPozyCJA NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ PRZYPISANE POZYCJOM NIEUWZGLĘDNIONYM W PORTFELU HANDLOWYM – Art. 448 Rozporządzenia	33
XVI. EKSPozyCJA NA POZYCJE SEKURTYZACYJNE – Art. 449 Rozporządzenia.....	35
XVII. POLITYKA W ZAKRESIE WYNAGRADZANIA – Art. 450 Rozporządzenia.....	35
XVIII. DŹWIGNIA FINANSOWA – Art. 451 Rozporządzenia.....	37
XIX. STOSOWANIE METODY IRB W ODNIESIENIU DO RYZYKA KREDYTOWEGO - Art. 452 Rozporządzenia CRR	40
XX. STOSOWANIE TECHNIK OGRANICZENIA RYZYKA KREDYTOWEGO - Art. 453 Rozporządzenia CRR	40
XXI. STOSOWANIE METODY ZAAWANSOWANEGO POMIARU W ODNIESIENIU DO RYZYKA OPERACYJNEGO.....	41
XXII. STOSOWANIE WEWNĘTRZNYCH MODELI POMIARU RYZYKA RYNKOWEGO.....	41
XXIV. UJAWNIA W ZAKRESIE RYZYKA PŁYNNOŚCI – WG. REKOMENDACJI P.....	41

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Tatrzański Bank Spółdzielczy (Bank) przekazuje informacje o charakterze jakościowym i ilościowym zgodnie z zapisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych zwanego dalej Rozporządzeniem CRR, oraz Polityki informacyjnej Tatrzańskiego Banku Spółdzielczego.
2. Bank prezentuje w niniejszym dokumencie i ogłasza w sposób dostępny jakościowe i ilościowe informacje dotyczące adekwatności kapitałowej, ryzyka banku, funduszy własnych, polityki w zakresie wynagrodzeń. Bank prezentuje wszystkie poniższe informacje na podstawie danych w ujęciu indywidualnym.
3. Tatrzański Bank Spółdzielczy z siedzibą 34-530 Bukowina Tatrzańska, ul. Kościuszki 56, wpisany jest do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XII Wydział Gospodarczy, pod numerem 0000172913. Bankowi nadano numer statystyczny REGON 000499643. Bank, w ramach posiadanych uprawnień i zezwoleń, prowadzi działalność wyłącznie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.
4. W 2019 r. Bank prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:
  - 1) Centrala Tatrzańskiego Banku Spółdzielczego w Bukowinie Tatrzańskiej,
  - 2) Filia w Białce Tatrzańskiej,
  - 3) Filia w Nowym Targu,
  - 4) Punkt Kasowy w Krempachach,
  - 5) Punkt Kasowy w Murzasichlu,
  - 6) Punkt Kasowy w Zębie.
5. Dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych bez miejsc po przecinku według stanu na 31 grudnia 2019 r.

II. CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W BANKU – Art. 435

Rozporządzenia

Każda aktywność podejmowana przez Tatrzański Bank Spółdzielczy w Bukowinie Tatrzańskiej, zwany dalej Bankiem związana jest z ryzykiem, wynikającym między innymi ze zmian w otoczeniu regulacyjnym, gospodarczym, demograficznym, politycznym itp. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka występującym w Tatrzańskim Banku Spółdzielczym jest **ryzyko kredytowe** w tym ryzyko koncentracji, ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych ekspozycji kredytowych.

Jednocześnie w Banku występują inne istotne ryzyka, które Bank identyfikuje w procesie

przeгляdu zarządczego szacowania kapitału wewnętrznego (ICAAP):

- *ryzyko płynności i finansowania,*
- *ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,*
- *ryzyko walutowe,*
- *ryzyko operacyjne,*
- *ryzyko braku zgodności,*
- *ryzyko biznesowe,*
- *ryzyko kapitałowe.*

Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi ryzykami reguluje Strategia oraz zatwierdzone przez Zarząd Banku polityki, instrukcje i regulaminy obejmujące obszary ryzyka, które Bank uznał za istotne.

Niezależne zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku polega na:

1. Gromadzeniu informacji dotyczących ryzyka,
2. Ograniczaniu ryzyka, powstającego w działalności Banku do akceptowanego poziomu,
3. Podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń,
4. Ograniczaniu /eliminowaniu negatywnych skutków ryzyka.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka Bank zawarł w opracowanej przez Zarząd i przyjętej przez Radę Nadzorczą Strategii.

Ryzyko kredytowe

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- 2) dokonywanie bezpiecznych inwestycji finansowych,
- 3) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- 4) działania organizacyjno-proceduralne.

Ryzyko kredytowe Banku należy rozpatrywać w dwóch aspektach:

- a) ryzyka pojedynczej transakcji,
- b) ryzyka łącznego portfela kredytowego.

Ryzyko pojedynczej transakcji zależy od wysokości możliwej straty i prawdopodobieństwa jej wystąpienia. Ryzyko łączne portfela kredytowego zależne jest od sumy pojedynczych kredytów, prawdopodobieństwa ich niespłacenia i współzależności między poszczególnymi kredytami lub kredytobiorcami. Im mniejsza jest ta wzajemna zależność (koncentracja) tym mniejsze jest ryzyko wystąpienia sytuacji, w której czynniki powodujące niespłacenie jednego kredytu będą również wpływały na niespłacenie innych, zwiększając w ten sposób łączne ryzyko kredytowe. Metodą zabezpieczenia się przed nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest odpowiednio prowadzone zarządzanie ryzykiem zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego. Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na:

1. badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu, w oparciu o zweryfikowane pod względem wiarygodności dokumenty, dostarczane przez klientów,
2. wykorzystaniu w ocenie zdolności kredytowej i zabezpieczeń dostępnych baz danych,
3. prawidłowym zabezpieczeniu zwrotności ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującym zwrotność kredytów,
4. bieżącym monitoringiem zabezpieczeń kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń hipotecznych w całym okresie kredytowania,
5. dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych,
6. prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami,
7. kontroli działalności kredytowej,
8. rozdzieleniu funkcji oceny zdolności kredytowej od działalności sprzedażowej.

Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej obejmują procedury, praktyki, mechanizmy kontroli wewnętrznej składające się na metodykę oceny ryzyka kredytowego przed udzieleniem kredytu oraz w trakcie trwania umowy kredytowej.

Stosowane w Banku metodyki oceny zdolności kredytowej określają regulaminy, instrukcje, procedury oraz inne regulacje kredytowe zapewniające standaryzację świadczonych usług oraz ograniczające ryzyko kredytowe.

W stosunku do ekspozycji kredytowych zaliczanych do kategorii ekspozycji detalicznych zgodnie z Rozporządzeniem CRR, Bank stosuje ujednoczone zasady oceny zdolności kredytowej, dostosowane do ich charakterystyki ryzyka, określone w „Regulaminie udzielania kredytów dla osób fizycznych” oraz zarządzanie portfelowe.

W stosunku do ekspozycji kredytowych zaliczanych do kategorii ekspozycji wobec przedsiębiorców obok przyjętych metod oceny zdolności kredytowej, można stosować indywidualne zasady zarządzania.

Zabezpieczenia transakcji kredytowych dokonywane są w stopniu adekwatnym do oceny sytuacji ekonomicznej klienta oraz charakteru i okresu trwania transakcji, z zastosowaniem „Instrukcji ustanawiania prawnych form zabezpieczeń ekspozycji kredytowych”. Bank udziela kredyty konsumenckie i zawiera z kredytobiorcami umowy o kredyty konsumenckie z zachowaniem zasad określonych w Ustawie o kredycie konsumenckim. W przypadku udzielania kredytów klientom detalicznym (w rozumieniu rekomendacji T i S) Bank ustala wymagany poziom wskaźnika Dtl opisany w metodykach oceny zdolności kredytowej. W Banku prowadzony jest systematyczny monitoring sytuacji ekonomicznej kredytobiorców oraz zabezpieczeń, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Banku. Narzędziem monitoringu są arkusze analityczne.

Bank dokonuje wyceny i aktualizacji aktywów i zobowiązań pozabilansowych oraz tworzy rezerwy na ryzyko związane z działalnością banku zgodnie z obowiązującymi ustawami i rozporządzeniami oraz z procedurą tworzenia rezerw obowiązującą w Banku.

Zasady bezpiecznego zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego Banku obejmują działania polegające na:

1. dywersyfikacji ryzyka poprzez stosowanie limitów zaangażowań,
2. stosowanie limitów dotyczących rodzajów kredytów,
3. analizie ryzyka ekspozycji detalicznych oraz zabezpieczonych hipotecznie,
4. badaniu ekspozycji zagrożonych,
5. przedsięwzięciach organizacyjno- kadrowych.

W Banku dokonuje się pomiaru i oceny ryzyka portfela kredytowego i profilu ryzyka kredytowego w cyklach miesięcznych, kwartalnych i rocznych na podstawie analiz sporządzonych przez Zespół ds. ryzyk i systemów informatycznych. Dane analityczne stanowiące źródło analizy ryzyka portfela kredytowego pozyskiwane są z systemów informatycznych oraz pisemnych informacji przekazywanych przez pracowników kredytowych. Każdorazowo po dokonaniu importu danych z systemu operacyjnego przeprowadzana jest kontrola ich zgodności ze sprawozdawczością Banku za ostatni kwartał oraz kontrola spójności z poprzednimi okresami sprawozdawczymi.

Badanie ryzyka łącznego portfela kredytowego w Banku obejmuje:

- miesięcznie
  - 1) analizę wartościową portfela,
  - 2) analizę jakościową portfela
- kwartalnie
  - 1) analizę kształtowania się wysokości portfela kredytowego,
  - 2) strukturę portfela,
  - 3) ocenę jakości portfela kredytowego,
  - 4) analizę przestrzegania limitów koncentracji w działalności kredytowej,

- 5) adekwatność kapitałową w zakresie ryzyka kredytowego,
  - 6) analizę klasyfikacji zaangażowań przekraczających 10% funduszy własnych,
  - 7) analizę poziomu i dynamiki kredytów udzielonych członkom Zarządu Banku i organów statutowych oraz osobom na kierowniczych stanowiskach,
  - 8) testy warunków skrajnych,
  - 9) analizę detalicznych ekspozycji kredytowych,
  - 10) analizę ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie
- rocznie
    - 1) wymienione powyżej analizy sporządzane na koniec kwartału,
    - 2) analizę wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na spłacalność kredytów oraz analizę wpływu wzrostu rynkowych stóp procentowych na jakość portfela kredytowego
    - 3) profil ryzyka kredytowego w odniesieniu do zabezpieczeń hipotecznych

W celu dywersyfikacji ryzyka kredytowego, w tym ryzyka koncentracji Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające jego poziom. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość zatwierdza Zarząd Banku na podstawie propozycji Zespołu ds. ryzyk i systemów informatycznych. Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego i zatwierzonego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku. Wysokość limitów koncentracji jest weryfikowana co najmniej raz w roku w trakcie przeglądu zarządczego procedur w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym.

Limity określające jednostkowe zaangażowanie danego klienta są monitorowane w momencie udzielania kredytu oraz podczas monitoringu sytuacji klienta po udzieleniu kredytu przez pracownika kredytowego prowadzącego dokumentację danego klienta.

Każdy przypadek przekroczenia limitów jednostkowych (wobec jednego klienta lub grupy powiązanej organizacyjnie lub kapitałowo) jest sygnalizowany osobie kierującej komórką udzielającą kredytu, a następnie Prezesowi Zarządu nadzorującemu ryzyko kredytowe.

Powyższe działania pozwalają mierzyć, kontrolować i monitorować profil ryzyka kredytowego, występującego w działalności Banku. Gdy ryzyko występujące w portfelu kredytowym okazuje się nieakceptowane, Zarząd Banku stosuje następujące rozwiązania:

1. Ograniczanie kwoty zaangażowania poprzez wprowadzenie ostrzejszych limitów na kredyty udzielane określonym kredytobiorcom, na duże zaangażowania kredytowe lub na pewne rodzaje kredytów o wysokim stopniu zbadanego ryzyka.
2. Ograniczanie skali całej akcji kredytowej Banku.
3. Zwiększenie poziomu zabezpieczeń.
4. Restrukturyzowanie zadłużenia.
5. Doskonalenie standardów kredytowych i systemu kontroli wewnętrznej, opracowanie odpowiednich procedur wewnętrznych.
6. Sprzedaż wierzytelności.
7. Podejmowanie innych zindywidualizowanych działań, zależnych od skali i rodzaju stwierdzonego zagrożenia.

Ryzyko płynności i finansowania

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
- 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności, w tym miar określonych w Rozporządzeniu UE.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku ma charakter skonsolidowany i całościowy. Oznacza to zarządzanie płynnością złotową i walutową, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych ustalonych przez Bank i obejmuje wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku.

Ryzyko stopy procentowej

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- 2) podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- 3) codzienna realizacja polityki stóp procentowej w procesie sprzedaży produktów bankowych.

Realizacja strategii Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej oparta jest m.in. na następujących zasadach:

1. do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metodę luki stopy procentowej,
2. do oceny tego ryzyka Bank może dodatkowo wykorzystywać również inne metody, np. badania symulacyjne wpływu zmian stóp procentowych na przychody odsetkowe,

- koszty odsetkowe i w konsekwencji na zmiany wyniku odsetkowego,
- zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta oraz na analizie zmian w zakresie krzywej dochodowości (ryzyko krzywej dochodowości) i ewentualnego wpływu tych zmian na wynik odsetkowy,
  - Bank ogranicza poziom ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych.

Ryzyko walutowe

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

Cel ten jest realizowany w oparciu o poniższe cele pośrednie:

- Zarządzanie ryzykiem walutowym polega m.in. na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych minimalizując związane z nim ryzyko.
- Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.
- Strategią Banku jest prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE. Należy podkreślić, że takie podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych klientom Banku.
- Bank przykłada szczególną uwagę do rozwoju operacji z klientami i prowadzi ciągłe prace nad rozszerzeniem zakresu i udoskonaleniem oferty produktów i usług. Działania swoje opiera w szczególności na uelastycznieniu oferty produktowej, pozwalającej na lepsze zaspokojenie indywidualnych potrzeb klientów adekwatnie do sytuacji rynkowej.
- Zgodnie z profilem biznesowym Banku oraz strukturą jego bazy klientów, szczególny nacisk położono na dopasowywanie oferty produktowej i kanałów zawierania transakcji do potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących wymianę handlową z zagranicą.
- W ramach stosowanej polityki ograniczania ryzyka Bank dąży do utrzymywania maksymalnie zrównoważonej pozycji walutowej.
- Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku z tytułu ryzyka kursowego ograniczony jest poprzez limity maksymalnej pozycji walutowej (w tym limity pozycji

dla poszczególnych walut) .

8. Wszystkie limity z zakresu ryzyka walutowego uchwała Zarząd Banku.
9. Monitoring wykorzystania limitów w zakresie ryzyka walutowego realizowany jest przez osoby zatrudnione w komórce monitorowania ryzyka, z zachowaniem niezależności oceny ryzyka od działalności, która to ryzyko generuje.
10. Pomiar ryzyka walutowego dokonywany jest codziennie. Do wyliczenia ryzyka walutowego wyznaczane są pozycje walutowe dla poszczególnych walut oraz pozycja całkowita dla wszystkich walut łącznie, przeliczone na PLN po kursie średnim NBP. Wyliczenia pozycji dokonywane są zgodnie z obowiązującymi wytycznymi Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz Komisji Nadzoru Finansowego.
11. Bank zakłada, że skala działalności walutowej będzie nieznacząca, tj. udział obrotów walutowych w obrotach ogółem Banku nie przekroczy 5%.

Ryzyko operacyjne i ryzyko braku zgodności:

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. Określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
2. Prowadzenie i analiza rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego (w tym zawarte są straty z tytułu ryzyka braku zgodności),
3. Opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczenia i transferu ryzyka operacyjnego,
4. Zarządzanie kadrami,
5. Określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
6. Zdefiniowanie tolerancji/ apetytu banku na ryzyko operacyjne, w tym określenie wartości progowych sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym, oraz określenie działania, które bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone,
7. Przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego,
8. Weryfikacja spójności procedur wewnętrznych Banku z regulacjami zewnętrznymi.

Celem strategicznym w zakresie systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, jako istotnego elementu ryzyka operacyjnego, jest:

1. Zrównoważony rozwój zasobów materialnych i niematerialnych w celu podniesienia zdolności świadczenia usług
2. Modernizacja i rozwój zasobów informatycznych w celu zmniejszenia ryzyka operacyjnego

Ryzyko biznesowe:

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej.

Proces zarządzania ryzykiem biznesowym obejmuje proces planowania, w tym planowania wieloletniego (strategia działania) oraz monitorowania wykonania planu.

Realizacja celu strategicznego w zakresie ryzyka biznesowego (w tym wyniku finansowego) odbywa się poprzez podejmowanie następujących działań:

1. Angażowanie się Banku w lokalny rozwój poprzez współpracę z klientami i jednostkami samorządu terytorialnego,
2. Analiza potrzeb klientów i rozpoznanie możliwości ich zaspokajania,
3. Analiza konkurencji w zakresie rozwoju oferty oraz polityki cenowej,
4. Dostosowanie oferty produktowej oraz cenowej do oczekiwań klientów,
5. Zapewnienie konkurencyjności cen oferowanych produktów,
6. Elastyczność w zakresie konstrukcji produktów oraz negocjowania cen,
7. Prowadzenie działań promocyjnych i reklamowych, w tym współpraca z Bankiem Zrzeszającym, udział w lokalnych imprezach (imprezy z cyklu Tatrzańskie Wici, festyny),
8. Aktywizacja sprzedaży poprzez szkolenia sprzedażowe, budowanie postaw prosprzedażowych,
9. Optymalizacja kosztów poprzez między innymi automatyzację procesów obsługi klienta oraz procesów sprawozdawczych.

Bank w ramach procesu planowania określa plany sprzedażowe, przeprowadza analizę czynników mogących mieć wpływ na wynik finansowy, tworzy plany działań awaryjnych mających na celu wypracowanie założonych wyników finansowych.

Informacja o stopniu realizacji planów ekonomiczno - finansowych oraz strategicznych jest okresowo raportowana Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej, zgodnie z Systemem Informacji

Zarządczej.

Ryzyko kapitałowe:

Poziom funduszy własnych Banku powinien być dostosowany (adekwatny) do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- 2) zapewnienie odpowiedniego poziomu kapitałów Tier I, Tier podstawowy I i TIER II,
- 3) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia 575/2013 UE,
- 4) zarządzanie ryzykiem bankowym.

Poziom funduszy własnych:

1. Bank jest zobowiązany utrzymywać Kapitał założycielski w wysokości nie niższej niż równowartość 1 000 000 euro, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w dniu sprawozdawczym.
2. Bank jest zobowiązany do utrzymywania sumy funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:
  - 1) suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie Prawo bankowe, powiększonych o bufory kapitału (bezpieczeństwa i antycykliczny), z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w pakiecie CRD IV / CRR.
  - 2) oszacowana przez Bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny), powiększona o bufory kapitału (bezpieczeństwa i antycykliczny), z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w pakiecie CRD IV / CRR.

Organizacja zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza,
2. Komitet Audytu,
3. Komitet Kredytowy,
4. Zarząd,
5. Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem – Prezes Zarządu,
6. Komórka monitorująca ryzyko,
7. Stanowisko ds. zgodności,
8. Audyt wewnętrzny,
9. Pozostali pracownicy Banku.

Bank zapewnia niezależność działalności operacyjnej, która generuje ryzyko od niezależnej oceny ryzyka, przeprowadzanej przez Zespół ds. ryzyk i systemów informatycznych. System kontroli ryzyka stanowi znaczący element systemu zarządzania bankiem i obejmuje:

1. Adekwatny proces identyfikacji i oceny poszczególnych rodzajów ryzyka,
2. Zasady strategii, polityki, procedury, instrukcje, metodologie,
3. Adekwatne systemy informacji zarządczej,
4. Proces regularnego przeglądu i oceny zgodności działania Banku z zasadami polityki/strategii oraz procedurami.

System informacji zarządczej

Wprowadzony w Banku System Informacji Zarządczej, zwany dalej SIZ, opiera się na następujących założeniach:

- 1) Informacje będące przedmiotem raportowania w ramach SIZ pozwalają na pełną ocenę działalności Banku przez odpowiednie organy Banku,
- 2) Zarząd określa kluczowe obszary polityki zarządzania ryzykami, ze szczególnym uwzględnieniem polityki zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- 3) uwzględniając założenia zawarte w pkt. 1, powyższe informacje powinny pozwolić na dokonanie odrębnej oceny każdej jednostki i komórki organizacyjnej Banku oraz wszystkich istotnych obszarów działania Banku,
- 4) przyjmuje się, że nadzór nad funkcjonowaniem SIZ sprawuje Zarząd, który ponosi również odpowiedzialność za jego prawidłowe funkcjonowanie,
- 5) w przyjętym systemie informacje zarządcze przekazywane są w sposób rzetelny i przejrzysty.
- 6) Jakość informacji jest oceniana przez Zarząd Banku w oparciu min. o badania biegłego

rewidenta, wyniki kontroli wewnętrznej oraz kontroli zewnętrznych.

7) System informacji zarządczej podlega badaniu w ramach funkcji kontroli.

W ramach SIZ wyróżnia się następujące rodzaje informacji:

- 1) o charakterze strategicznym dla Banku,
- 2) dotyczące realizacji celów strategicznych i polityk Banku w zakresie zarządzania ryzykiem oraz adekwatności kapitałowej,
- 3) dotyczące monitorowania poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 4) ocena adekwatności kapitałowej,
- 5) dotyczące oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej Banku (ryzyko biznesowe), uwzględniającej:
  - a) wykonanie planu ekonomiczno-finansowego,
  - b) realizację strategii działania,
  - c) strukturę aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych,
  - d) strukturę przychodów i kosztów,
  - e) wyniki osiągnięte na każdym poziomie rachunku zysków i strat,
  - f) wykonanie wskaźników ekonomicznych, określających akceptowalny poziom ryzyka.
- 6) realizacji zadań wynikających z regulacji zewnętrznych, w tym rekomendacji nadzorczych,
- 7) dotyczące realizacji kontroli wewnętrznej Banku.

W realizacji informacji zarządczej uczestniczą następujące organy statutowe i komórki organizacyjne Banku:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Zarząd,
- 3) Główny Księgowy,
- 4) Zespół ds. ryzyk i systemów informatycznych,
- 5) Zespół ds. sprawozdawczości,
- 6) Zespół ds. finansowych i administracyjnych,
- 7) IOD,
- 8) ASI,
- 9) Stanowisko ds. zgodności.

Bieżącą analizę poziomu ryzyka bankowego dokonuje Zespół ds. ryzyk i systemów informatycznych. Zarząd, uwzględniając dane uzyskiwane od komórek organizacyjnych składa Radzie Nadzorczej sprawozdanie w zakresie poziomu każdego rodzaju ryzyka występującego w Banku oraz adekwatności kapitałowej w cyklach:

- 1) na każdym planowanym posiedzeniu Rady Nadzorczej - skróconą informację na temat ogólnego poziomu ryzyka (analiza wskaźników ogólnego poziomu ryzyka) oraz sytuacji finansowej Banku,
- 2) co najmniej raz na pół roku – syntetyczną informację na temat realizacji strategii i polityk w zakresie zarządzania ryzykami oraz adekwatnością kapitałową.

System kontroli wewnętrznej

W Tatrzańskim Banku Spółdzielczym, zwanym dalej Bankiem, funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem, zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego, jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem,
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku oparty jest o rozwiązania wynikające z:

- 1) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe,
- 2) ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
- 3) rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach,
- 4) Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach,
- 5) innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych praktyk w zakresie funkcji audytu oraz systemu kontroli wewnętrznej.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach:

- 1) Poziom I to funkcja zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej Banku,
- 2) Poziom II to funkcja zarządzania ryzykiem realizowana przez specjalnie do tego powołane niezależne stanowiska lub komórki organizacyjne w strukturach Banku niezależne od zarządzania ryzykiem na Poziomie I, w tym Stanowisko ds. Zgodności,
- 3) Poziom III to funkcja audytu wewnętrznego realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony BPS.

III. ZAKRES STOSOWANIA - Art. 436 Rozporządzenia CRR

Bank nie dokonuje konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

IV. FUNDUSZE WŁASNE – Art. 437 Rozporządzenia

Fundusze własne (uznany kapitał) – wyliczany na podstawie Rozporządzenia UE oznacza sumę następujących elementów:

- a) kapitału Tier I,
- b) kapitału Tier II.

Kapitał Tier I Banku to suma kapitału podstawowego Tier I (CET 1) i kapitału dodatkowego Tier I (AT1). Kapitał podstawowy Tier I (CET 1) składa się z następujących pozycji z zastosowaniem wyłączeń, korekt i opcji alternatywnych o których mowa w Rozporządzeniu UE:

- a) funduszu udziałowego z zastrzeżeniem lit e);
- b) azio emisyjnego związanego z instrumentami określonymi w pkt a);
- c) funduszu zasobowego;
- d) zysków zatrzymanych;
- e) skumulowanych innych całkowitych dochodów;
- f) kapitału rezerwowego;
- g) funduszy ogólnego ryzyka bankowego;
- h) niezrealizowanych zysków i strat z tytułu posiadanych aktywów lub zobowiązań wycenianych do wartości godziwej (w tym fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego);
- i) odliczeń do pozycji kapitału podstawowego Tier I, zaliczamy do nich:
  - 1) straty za bieżący rok obrotowy,
  - 2) wartości niematerialne i prawne,
  - 3) aktywa tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności,
  - 4) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych, jeżeli ich wartość przekracza określone limity,
  - 5) posiadane własne instrumenty kapitałowe,
  - 6) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,
  - 7) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
  - 8) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity,
  - 9) kwotę ekspozycji znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym oraz pozycji sekurytyzacyjnych, jeżeli ich wartość przekracza ustalone limity (alternatywnie wobec kwoty tych ekspozycji może zostać zastosowana waga ryzyka 1 250%)

Na kapitał dodatkowy Tier I (AT1) składają się następujące elementy:

- a) instrumenty kapitałowe nie spełniające warunków określonych dla instrumentów kapitału podstawowego Tier I lub Tier II;
- b) azio emisyjne związane z instrumentami określonymi w pkt 1;
- c) odliczenia od pozycji kapitału dodatkowego Tier I, w tym:
  - 1) udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora

finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,

- 2) udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
- 3) udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity.

Na kapitał Tier II składają się następujące elementy:

- a) instrumenty kapitałowe nie spełniające warunków określonych dla instrumentów kapitału Tier I oraz pożyczki podporządkowane;
- b) akcje emisyjne związane z instrumentami określonymi w pkt 1;
- c) korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego przed skutkami podatkowymi w wysokości do maksymalnie 1,25% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem;
- d) odliczenia do pozycji kapitału Tier II, w tym:
  - 1) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,
  - 2) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
  - 3) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity.

Dane liczbowe przedstawione w poniższej tabeli obrazują strukturę funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2019 r.

FUNDUSZE WŁASNE	31.12.2019 r.
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	17 967 702,09
Kapitał Tier 1	17 967 702,09
Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1)	17 967 702,09
Kapitał rezerwowy (fundusz rezerwowy i fundusz zasobowy)	17 259 885,45
Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej	520 000,00
Korekty okresu przejściowego dotyczące instrumentów kapitałowych zaliczanych do CET 1 (fundusz udziałowy - amortyzowany zgodnie z zasadą praw nabytych)	167 160,00
Korekty okresu przejściowego dotyczące instrumentów kapitałowych zaliczanych do CET 1 (fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych - amortyzowany zgodnie z zasadą praw nabytych)	573,77
(-) Wartości niematerialne i prawne	- 2 819,21

(+/-) Inne pozycje lub korekty kapitału CET1 (np. niezrealizowane zyski / straty z tytułu posiadanych instrumentów wycenianych wg wartości godziwej - portfel dostępne do sprzedaży	22 902,08
Kapitał Tier 2 (T2)	-

V. WYMOGI KAPITAŁOWE – Art. 438 Rozporządzenia

Minimalne wymogi kapitałowe w Banku, obliczane na podstawie Rozporządzenia UE obejmują:

1. łączna ekspozycja na ryzyko kredytowe, wyliczana metodą standardową (AwR) pomnożona przez 8%, zgodnie z zapisami Rozporządzenia CRR;
2. wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego, rozumianego jako ryzyko walutowe (Rr) równe łącznej ekspozycji na ryzyko rynkowe, wyliczanej metodą de minimis,
3. wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitów znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym (o ile Bank nie pomniejsza funduszy własnych z tytułu przekroczenia limitów znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym)(Rza),
4. wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego – równy ekspozycji na ryzyko operacyjne, obliczanej metodą bazowego wskaźnika (Ro).

Dodatkowe wymogi kapitałowe w Banku obejmują ryzyka istotne dla Banku, wymienione w Dyrektywie UE tj.:

1. wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności.
2. wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej w tym:
  - a) Ryzyka przeszacowania
  - b) Ryzyka bazowego
  - c) Ryzyka krzywej dochodowości
  - d) Ryzyka opcji klienta
3. Wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka przekroczenia limitów dużych ekspozycji.
4. W procesie szacowania wymogów dodatkowych wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania tymi ryzykami.

Wymóg w zakresie funduszy na ryzyko kredytowe - kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z kategorii ekspozycji.

Opis kategorii	8% kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem (tys. zł)
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	0
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	114
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	79
Ekspozycje wobec instytucji	35
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	297
Ekspozycje detaliczne	2 300
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	2 565
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	35
Ekspozycje kapitałowe	100
Inne ekspozycje	978
RAZEM	6 503

Wymogi w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka rynkowego

Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy (tys. zł)
Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b	nie dotyczy
Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c. - ryzyko walutowe	0
RAZEM	0

Wymóg w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy (tys. zł)
Wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego	839
RAZEM	839

VI. EKSPOZYCJA NA RYZYKO KREDYTOWE KONTRAHENTA – Art. 439 Rozporządzenia

Nie dotyczy - Bank nie posiada portfela handlowego.

VII. BUFORY KAPITAŁOWE – Art. 440 Rozporządzenia

Bank w 2019 roku nie utrzymywał bufora antycyklicznego, ponieważ wskaźnik tego bufora dla ekspozycji polskich zgodnie z art. 83 Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym wynosił 0%.

VIII. WSKAŹNIK GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO – Art. 441 Rozporządzenia

Nie dotyczy - Bank nie jest Bankiem istotnym systemowo.

IX. KOREKTY Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO – Art. 442 Rozporządzenia

1. Jeżeli w terminie spłaty określonym w umowie kredytu kredytobiorca nie dokona płatności całości lub części kredytu albo odsetek Bank uznaje zaległości jako ekspozycję przeterminowaną.
2. Bank tworzy rezerwy celowe w odniesieniu do ekspozycji kredytowych, zaliczając je odpowiednio do:
  - a) Kategorii „normalnych”, w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych,
  - b) Kategorii „pod obserwacją”,
  - c) Ekspozycji „zagrożonych”, w tym do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwych”. „straconych” .

Bank tworzy odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi w wysokości nie niższej niż wskaźnik rezerw dla danej ekspozycji.

Rezerwy celowe tworzy się na należności lub zobowiązania bilansowe oraz pozabilansowe, z wyłączeniem odsetek, w tym skapitalizowanych.

Odpisy aktualizacyjne tworzy się na odsetki, w tym na odsetki skapitalizowane.

3. Ekspozycje kredytowe po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnia kwota ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji występujące w Banku.

Kategorie ekspozycji	31.12.2019	średnia wartość w 2019 r. (z 4 kwartałów)
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	41 286	42 651
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	7 100	4 325
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	988	247
Ekspozycje wobec instytucji	73 791	82 968
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	5 571	7 349

Ekspozycje detaliczne	43 394	41 956
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	42 726	43 482
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	434	577
Ekspozycje związane z przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania	0	0
Ekspozycje kapitałowe	1 246	1 246
Inne pozycje	18 575	16 256
RAZEM	235 112	241 057

- Bank nie prezentuje rozkładu geograficznego ekspozycji, z racji braku ekspozycji wobec kontrahentów zlokalizowanych poza obszarem działania określonym w Statucie Banku.
- Rozkład ekspozycji w zależności od typu kontrahenta z podziałem na kategorie ekspozycji przedstawiają poniższe tabele.

Należności od podmiotów niefinansowych		
Lp.	Typ kontrahenta	Stan na dzień 31.12.2019 r. (tys. zł)
1.	przedsiębiorstwa spółki państwowe	0
	Należności normalne	-
	Należności pod obserwacją	-
	Należności zagrożone	-
2.	przedsiębiorstwa prywatne oraz spółdzielnie	18 760
	Należności normalne	17 489
	Należności pod obserwacją	-
	Należności zagrożone	1 271
3.	przedsiębiorcy indywidualni	35 603
	Należności normalne	34 745
	Należności pod obserwacją	110

	Należności zagrożone	748
4.	rolnicy indywidualni	40
	Należności normalne	40
	Należności pod obserwacją	-
	Należności zagrożone	-
5.	osoby prywatne	32 863
	Należności normalne	32 310
	Należności pod obserwacją	152
	Należności zagrożone	401
6.	instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	0
	Należności normalne	-
	Należności pod obserwacją	-
	Należności zagrożone	-
RAZEM		87 266

Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych	Stan na dzień 31.12.2019 r. (tys. zł)
Należności normalne	7 100
Należności pod obserwacją	-
Należności zagrożone	-
RAZEM	7 100

Struktura branżowa	Stan na dzień 31.12.2019 r. (tys. zł)
Przetwórstwo przemysłowe	1 156
w tym: zagrożone	0
Handel	3 423
w tym: zagrożone	264
Obsługa nieruchomości	3 126
w tym: zagrożone	0
Budownictwo	1 127
w tym: zagrożone	341
Transport	2 654
w tym: zagrożone	0
Rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo	94
w tym: zagrożone	0
Energetyka	0
w tym: zagrożone	0
Informacja i komunikacja	378
w tym: zagrożone	0
Działalność profesjonalna	23
w tym: zagrożone	0
Administrowanie	0
w tym: zagrożone	0
Hotele i gastronomia	40 017
w tym: zagrożone	1 110
Górnictwo i wydobywanie	0
w tym: zagrożone	0
Opieka zdrowotna	304
w tym: zagrożone	304

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami	156
w tym: zagrożone	0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0
w tym: zagrożone	0
Kultura, rozrywka, rekreacja	0
w tym: zagrożone	0
Edukacja	854
w tym: zagrożone	0
Pozostałe usługi	8 191
w tym: zagrożone	0
Osoby fizyczne	32 863
w tym: zagrożone	401
RAZEM	94 366
w tym: zagrożone	2 420

6. Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności kredytów Banku z podziałem na kategorie ekspozycji wg stanu na 31.12.2019 r. (tys. zł)

	DO 1 M-CA	1-3 M-CY	3-6 M-CY	6-12 M-CY	1-3 LAT	3-5 LAT	POW. 5 LAT
NORMALNE	679	2 618	3 085	6 809	16 974	13 576	47 942
POD OBSERWACJĄ	1	25	1	13	67	52	102
PONIŻEJ STANDARDU	8	16	25	78	134	130	293
WĄTPLIWE	0	0	0	0	0	0	0
STRACONE	1 130	2	2	379	18	20	186

- Ekspozycje o utraconej wartości oraz ekspozycje przeterminowane w podziale na typy kontrahenta zaprezentowano w pkt. 5
- Bank nie prezentuje informacji z podziałem na ważne obszary geograficzne, z racji braku ekspozycji wobec kontrahentów zlokalizowanych poza Polską.
- Zmiana stanu wartości rezerw celowych na należności bilansowe w okresie od dnia 01.01.2019 r. do dnia 31.12.2019 r. (tys. zł)

TREŚĆ	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie:	Stan rezerw na koniec roku obrotowego:	Wymagany poziom rezerw celowych:
1. Rezerwy celowe od należności od sektora niefinansowego, w tym:	803	815	0	337	1 281	1 281
w sytuacji normalnej i pod obserwacją	78	4	0	19	63	63
poniżej standardu	95	27	0	46	76	76
wątpliwe	0	223	0	223	0	0
stracone	630	561	0	49	1 142	1 142
2. Rezerwy celowe od należności sektora budżetowego	0	0	0	0	0	0
RAZEM:	803	815	0	337	1 281	1 281

10. Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów *w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków*

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

1. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych (w tys. zł)

		a	b	c	d	e	f	g	h
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu inwestycji restrukturyzowanych	
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		w tym ekspozycje z utratą wartości	obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		w tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
			w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonania zobowiązania						
1	Kredyty i zaliczki		226 933		226 933		226 933		
2	<i>banki centralne</i>								
3	<i>instytucje rządowe</i>								
4	<i>instytucje kredytowe</i>								
5	<i>inne instytucje finansowe</i>								
6	<i>przedsiębiorstwa niefinansowe</i>								
7	<i>gospodarstwa domowe</i>		226 933		226 933		226 933		
8	Dłużne papiery wartościowe								
9	Zobowiązania do udzielenia pożyczki								
10	Łącznie		226 933		226 933		226 933		

2. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna												
Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane								
	Nieprzeterminowane lub przeterminowania dni ≤ 30 dni	Przeterminowane >30 dni ≤90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤90 dni	Przeterminowane >90 dni ≤180 dni	Przeterminowane >180 dni ≤1 rok	Przeterminowane >1 rok ≤5 lat	Przeterminowane >powyżej 5 lat	Przeterminowane >5lat ≤ 7 lat	Przeterminowane >7lat	w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	
1	Kredyty i zaliczki	168 724 036	168 674 257	49 779	2 760 614	1 280 326	805	3 889	786 137	689 457		805
2	<i>Banki centralne</i>											
3	<i>Instytucje rządowe</i>	7 100 000	7 100 000									
4	<i>Instytucje kredytowe</i>	77 062 392	77 062 392									
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	879 717	879 717									
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	21 362 854	21 362 854		1 396 253	448 789		773 928	173 536			
7	<i>w tym MSP</i>	21 362 854	21 362 854		1 396 253	448 789		773 928	173 536			
8	<i>Gospodarstwa domowe</i>	62 319 073	62 269 294	49 779	1 364 361	831 537	805	3 889	12 209	515 921		805
9	Dłużne papiery wartościowe	38 623 161	38 623 161									
10	<i>Banki centralne</i>	34 957 123	34 957 123									
11	<i>Instytucje rządowe</i>	1 554 190	1 554 190									
12	<i>Instytucje kredytowe</i>	1 611 848	1 611 848									

13	<i>Inne instytucje finansowe</i>												
14	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	500 000	500 000										
15	Ekspozycje pozabilansowe												
16	<i>Banki centralne</i>												
17	<i>Institucje rządowe</i>												
18	<i>Institucje kredytowe</i>												
19	<i>Inne instytucje finansowe</i>												
20	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>												
21	<i>Gospodarstwa domowe</i>												
22	łącznie	207 347 197	207 297 418	49 779	2 760 614	1 280 326	805	3 889	786 137	689 457			805

3. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe		
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane - skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane - skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw			Skumulowane odpisania częściowe	Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
			w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3		w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3			
1	Kredyty i zaliczki	168 724 036			2 760 614			63 219			1 573 471					1 146 686
2	<i>Banki centralne</i>															
3	<i>Institucje rządowe</i>	7 100 000														
4	<i>Institucje kredytowe</i>	77 062 392														
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	879 717														
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	21 362 854			1 396 253						753 373					626 860
7	<i>w tym MSP</i>	21 362 854			1 396 253						753 373					626 860
8	<i>Gospodarstwa domowe</i>	62 319 073			1 364 361			63 219			820 098					519 826
9	Dłużne papiery wartościowe	38 623 161														
10	<i>Banki centralne</i>	34 957 123														
11	<i>Institucje rządowe</i>	1 554 190														

12	<i>Institucje kredytowe</i>	1 611 848													
13	<i>Inne instytucje finansowe</i>														
14	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	500 000													
15	Ekspozycje pozabilansowe	6 813 969			62 251					56 670					
16	<i>Banki centralne</i>														
17	<i>Institucje rządowe</i>														
18	<i>Institucje kredytowe</i>														
19	<i>Inne instytucje finansowe</i>														
20	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>														
21	<i>Gospodarstwa domowe</i>														
22	łącznie	214 161 166			2 822 865			63 219		1 630 141					1 146 686

4. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne

		a	b
		Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe	0	0
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	0	0
3	<i>Nieruchomości mieszkalne</i>	0	0
4	<i>Nieruchomości komercyjne</i>	0	0
5	<i>Ruchomości (samochody, środki transportu, itp.)</i>	0	0
6	<i>Kapitał własny i instrumenty dłużne</i>	0	0
7	<i>Pozostałe</i>	0	0
8	Łącznie	0	0

X. AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ – Art. 443 Rozporządzenia

Na dzień 31.12.2019 roku wszystkie aktywa Banku były wolne od obciążeń.

	Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów nieobciążonych (tys. zł)	Wartość godziwa aktywów nieobciążonych (tys. zł)
Aktywa razem			228 292	
Kredyty na żądanie			13 561	
Instrumenty udziałowe			1 246	
Dłużne papiery wartościowe			38 623	38 623
Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie			156 287	
Inne aktywa			18 575	

XI. KORZYSTANIE Z ECAI – Art. 444 Rozporządzenia

Tatrzański Bank Spółdzielczy nie korzysta z ECAI.

XII. EKSPozyCJA NA RYZYKO RYNKOWE – Art. 445 Rozporządzenia

W działalności Banku w ramach ryzyka rynkowego Bank nie wyznaczał wymogów kapitałowych.

XIII. EKSPozyCJA NA RYZYKO OPERACYJNE – Art. 446 Rozporządzenia

1. Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego obliczane są przez Bank metodą wskaźnika bazowego. Utworzony wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na 2019 r. wyniósł 839 tys. zł.
2. Zdarzenia ryzyka operacyjnego zarejestrowane w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2019 r.

Rodzaj zdarzenia	wielkość straty (tys. zł)
Oszustwo wewnętrzne	0
Oszustwo zewnętrzne	0
Praktyka kadrowa i bezpieczeństwo pracy	0
Klienci, produkty i praktyka biznesowa	0
Uszkodzenia aktywów	118 838
Zakłócenia działalności i błędy systemów	0

Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	0
RAZEM	118 838

Bank podejmuje działania przeciwdziałające ryzyku odpowiednio do wyników oceny tego ryzyka. Działania zabezpieczające obejmują:

- 1) Wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku.
- 2) Zapobieganie powstawaniu zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażającym utratą ciągłości działania Banku.
- 3) Zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka.
- 4) Działania prewencyjne, związane z identyfikacją i monitoringiem ryzyka prowadzenia operacji, rozpoznawaniem i zapobieganiem powstawaniu zdarzeń ryzyka operacyjnego w trakcie codziennej działalności, a także zapewnienie identyfikacji i oceny ryzyka przed podjęciem istotnych decyzji związanych z wdrożeniem nowych produktów, procesów, systemów.
- 5) Osłabianie i niwelowanie skutków zaszłych zdarzeń poprzez przygotowanie odpowiednich procedur i sposobów reagowania pracowników Banku na wypadek zajścia zdarzenia ryzyka operacyjnego, a także poprzez dokonanie przeniesienia ryzyka na inne podmioty w przypadku opłacalności i dostępności takiej metody dla danego rodzaju ryzyka.
- 6) Stosowanie ubezpieczeń.
- 7) Tworzenie planów awaryjnych zachowania ciągłości działania.
- 8) Okresowa weryfikacja procedur obowiązujących w Banku.

XIV. PAPIERY KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIONE W PORTFELU HANDLOWYM – Art. 447 Rozporządzenia

Nie dotyczy.

XV. EKSPOZYCJA NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ PRZYPIŚANE POZYCJOM NIEUWZGLĘDNIONYM W PORTFELU HANDLOWYM – Art. 448 Rozporządzenia

1. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w Banku ma charakter:
  - 1) skonsolidowany – oznacza to, że obejmuje ono łącznie wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku,
  - 2) całościowy – uwzględniane są przy analizie wszystkie istotne dla Banku rodzaje ryzyka stopy procentowej w powiązaniu z innymi rodzajami ryzyk bankowych.
2. Pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje wszystkie oprocentowane pozycje bilansowe i pozabilansowe zarządzane przez jednostki i komórki organizacyjne Banku.

3. W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:
  - a) ryzyko przeszacowania (ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania),
  - b) ryzyko bazowe,
  - c) ryzyko opcji klienta,
  - d) ryzyko krzywej dochodowości.
4. Bank do pomiaru stopnia narażenia na ryzyko stopy procentowej stosuje:
  - 1) metodę luki (jako podstawowe narzędzie analityczne),
  - 2) metodę symulacji zmian wyniku odsetkowego,
  - 3) analizę podstawowych wskaźników związanych z ryzykiem stopy procentowej,
  - 4) metodę szacowania zmian wartości ekonomicznej banku.
5. W związku z niewystępowaniem aktywów o nieokreślonym terminie zapadalności, Bank nie określa zasad ograniczania tego ryzyka po stronie aktywnej bilansu.
6. W pasywach do pozycji o nieokreślonym terminie wymagalności zalicza się:
  - 1) środki na rachunkach bieżących podmiotów gospodarczych,
  - 2) środki na rachunkach oszczędnościowo-rozliczeniowych osób fizycznych,
  - 3) środki na rachunkach bieżących jednostek samorządu terytorialnego.
7. Bank ogranicza ryzyko związane z możliwością nadmiernego odpływu środków o nieokreślonym terminie wymagalności, poprzez świadczenie kompleksowych usług związanych z obsługą rachunków bieżących.
8. Analiza ryzyka stopy procentowej na dzień 31.12.2019 r. wykazała, że: łączne niedopasowanie pomiędzy aktywami i pasywami oprocentowanymi wynosi 2 259 tys. zł (wskaźnik luki 0,01), co oznacza, że występuje ogółem luka dodatnia, przeszacowaniu w okresie 12 miesięcy może ulec 99,7% aktywów oraz 100,0% pasywów.

Uwzględniając ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych, potencjalne zmiany dochodu odsetkowego na skutek zmian stóp procentowych są następujące (przy uwzględnieniu opóźnienia w czasie decyzji Zarządu dot. zmiany oprocentowania aktywów i pasywów o 15 dni oraz bez wyłączenia aktywów i pasywów z oprocentowaniem < 2%):

  - przy wzroście stóp procentowych o 1 p.p. zmiana wyniku wyniesie -11,7 tys. zł - jest to efekt dodatniej luki w okresie 12 miesięcy, natomiast przy spadku stóp o tę samą wielkość zmiana wyniku wyniesie 11,7 tys. zł;
  - Uwzględniając jednocześnie ryzyko przeszacowania oraz ryzyko bazowe, a więc nierównomierne zmiany oprocentowania aktywów i pasywów w Banku, przy założonej zmianie stóp procentowych NBP o 1 p.p., zmiana wyniku odsetkowego wyniesie -716,1 tys. zł, stanowiąc -4,0% funduszy własnych; biorąc pod uwagę wyliczenie zmiany wyniku odsetkowego przy ryzyku niedopasowania terminów przeszacowania na poziomie 11,7 tys. zł (przy założonym jednoczesnym spadku wszystkich stóp procentowych w Banku o 1 p.p.), samo ryzyko bazowe, rozumiane jako nierównomierna zmiana oprocentowania aktywów i pasywów Banku, daje spadek wyniku odsetkowego w wysokości łącznej -727,8 tys. zł (jako rozpiętość od 11,7 tys. zł do -716,1 tys. zł);

Zmiana wartości ekonomicznej Banku na skutek zmian stóp procentowych o 200 p.b.

stanowi oszacowaną stratę związaną z opóźnieniem przeszacowania aktywów i pasywów w stosunku do daty analizy. Na datę analizy zmiana wartości ekonomicznej Banku wyniosła 7,4 tys. zł, co stanowi 0,04% funduszy własnych.

XVI. EKSPOZYCJA NA POZYCJE SEKURTYZACYJNE – Art. 449 Rozporządzenia

Nie dotyczy - Bank nie posiada ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

XVII. POLITYKA W ZAKRESIE WYNAGRADZANIA – Art. 450 Rozporządzenia

Bank nie był zobowiązany do powoływania komitetu ds. wynagrodzeń, Rada Nadzorcza nie powoływała takiego komitetu. Bank nie korzystał z usług konsultanta zewnętrznego przy ustalaniu polityki wynagradzania.

Celem opracowania i wdrożenia Polityki wynagrodzeń w Tatrzańskim Banku Spółdzielczym, zwanej dalej „Polityką” jest:

- 1) określenie stałych i zmiennych składników wynagrodzeń pracowników na stanowiskach istotnych, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06 marca 2017 r.,
- 2) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowany przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka,
- 3) wspieranie realizacji strategii zarządzania Bankiem i strategii zarządzania ryzykiem oraz ograniczanie konfliktu interesów.

Zapisy niniejszej Polityki obejmują:

- 1) Stałe składniki wynagrodzenia, zależne od doświadczenia zawodowego i zakresu odpowiedzialności związanej z pełnioną funkcją, rozumiane jako:
  - 1) wynagrodzenie zasadnicze,
  - 2) dodatek za staż pracy,
  - 3) dodatek funkcyjny,
  - 4) dodatek do wynagrodzenia za wykrycie fałszywych znaków pieniężnych oraz fałszywych dokumentów związanych z obrotem pieniężnym,
  - 5) dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych,
  - 6) dodatek za pracę w porze nocnej,
  - 7) nagrody jubileuszowe,
  - 8) świadczenia przysługujące pracownikowi w okresie czasowej niezdolności do pracy,
  - 9) należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową,
  - 10) świadczenie urlopowe wynikające z ustawy o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych,

- 11) odprawa emerytalna lub rentowa,
- 12) odprawa pośmiertna.
- 2) Zmienne składniki wynagrodzenia zależne od zrównoważonych i dostosowanych do ryzyka wyników, rozumiane jako premia uznaniowa i nagroda pieniężna.
- 3) Zasady przyznawania i wypłacania zmiennych składników wynagrodzenia.

Wynagrodzenia przyznawane w Banku mają charakter wyłącznie pieniężny. Do stałych i zmiennych składników wynagrodzenia zalicza się odpowiednio:

Stanowiska	Stałe składniki	Zmienne składniki
Członkowie Rady Nadzorczej	Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu oraz udział w szkoleniach, których koszt ponosi Bank	Brak
Członkowie Komitetu Audytu	Udział w posiedzeniach Komitetu Audytu	Brak
Członkowie Zarządu	Wymienione w punkcie 1) poprzedniego akapitu	Premia uznaniowa, nagroda pieniężna
Pozostali pracownicy	Wymienione w punkcie 1) poprzedniego akapitu	Premia uznaniowa, nagroda pieniężna

Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu ustala Zebranie Przedstawicieli. Członkowie Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu otrzymują tylko stałe składniki wynagrodzenia. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla pracowników ustala Zarząd.

Informacje o sumie wypłaconych w 2019 r. wynagrodzeń osobom zajmującym stanowiska kierownicze, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka [tys. zł.]

Stanowiska	Stałe składniki	Zmienne składniki
Członkowie Rady Nadzorczej	28	-
Członkowie Zarządu	655	28

1. Łączna kwota wypłaconych zmiennych składników wynagrodzenia osobom, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej.
2. Stosując zasadę proporcjonalności Bank wypłaca całość premii uznaniowej po przyznaniu, z uwzględnieniem pkt. 3.
3. Wysokość zmiennych składników wynagrodzenia nie może być wyższa niż 100% wynagrodzenia zasadniczego osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, a wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych

składników.

4. Bank ma możliwość wstrzymania ograniczenia, odmowy wypłaty lub realizacji zmiennych składników wynagrodzenia w szczególności w sytuacji, w której dana osoba:
  - a) uczestniczyła w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku, lub była odpowiedzialna za takie działania,
  - b) nie spełniła odpowiednich standardów dotyczących rękopmi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania bankiem.

XVIII. DŹWIGNIA FINANSOWA – Art. 451 Rozporządzenia

1. Dźwignia finansowa oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych – wielkość posiadanej przez Bank całkowitej kwoty ekspozycji z tytułu aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji Banku.
2. Bank nie ocenia stopnia wrażliwości na wystąpienia sytuacji skrajnych z uwagi na brak określenia w regulacjach zewnętrznych minimalnego poziomu wskaźnika dźwigni.
3. Zgodnie z artykułem 499 ust.1 Rozporządzenia, wskaźnik dźwigni jest obliczany, przedstawiany w sprawozdaniu i ujawniany w odniesieniu do kapitału Tier I (w pełni wprowadzona definicja).
4. Bank oblicza i raportuje w sprawozdawczości obowiązkowej wskaźnik dźwigni na koniec każdego kwartału kalendarzowego.
5. Wartość wskaźnika dźwigni na 31.12.2019 r. wyliczona zgodnie z art. 429 Rozporządzenia wynosiła:
  - 1) 7,79%
6. Poziom wskaźnika dźwigni kształtuje się na bezpiecznym poziomie, przekracza ponad dwukrotnie uznawaną za bezpieczną wartość 3,63%, nie jest więc uzasadniony opis czynników wpływających na zmiany jego wielkości.

Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni na dzień 31.12.2019 r. [w tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota (tys. zł)
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	228 292
2	Korekta z tytułu jednostek objętych konsolidacją na potrzeby rachunkowości, ale nieobjętych zakresem konsolidacji regulacyjnej	0
3	(Korekta z tytułu aktywów powierniczych ujętych w bilansie zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, ale wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 13 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	0

4	Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	0
5	Korekta z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT)	0
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	2 116
EU-6a	(Korekta z tytułu ekspozycji wewnątrz grupy wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	0
EU-6b	(Korekta z tytułu ekspozycji wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	0
7	Inne korekty	-2
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	230 406

Wspólne ujawnienie wskaźnika dźwigni na dzień 31.12.2019 r. [w tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	228 290
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	0
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	228 290
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych		
Ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych		
Inne ekspozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	2 116
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	0
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17 i 18)	2 116
Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 7 i 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe)		
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	17 968
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	230 406
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	7,79
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonych pozycji powierniczych		
EU-23	Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału	-

EU-24	Kwota wyłączonych pozycji powierniczych zgodnie z art. 429 ust. 11 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	-
-------	--	---

Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) na dzień 31.12.2019 r. [w tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	228 290
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	42 274
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	7 100
EU-7	Instytucje	73 791
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	41 759
EU-9	Ekspozycje detaliczne	38 714
EU-10	Przedsiębiorstwa	4 399
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	434
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	19 819

Informacje jakościowe

L.p.	Wyszczególnienie	Opis
1.	Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	Przy obecnie przyjętych założeniach Strategii ryzyka i biorąc pod uwagę coroczną ocenę istotności rodzajów ryzyka, Bank uznaje ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej jako nieistotne, nie opracowano więc desygnowanych procedur w tym obszarze. Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.
2.	Opis czynników które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni	Bank utrzymywał przyjętą politykę w zakresie adekwatności kapitałowej w tym ryzyka dźwigni finansowej co pozwoliło na utrzymanie wskaźnika dźwigni finansowej na stabilnym, wysokim poziomie

XIX. STOSOWANIE METODY IRB W ODNIESIENIU DO RYZYKA KREDYTOWEGO - Art. 452 Rozporządzenia CRR

Bank nie stosuje metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego.

XX. STOSOWANIE TECHNIK OGRANICZENIA RYZYKA KREDYTOWEGO - Art. 453 Rozporządzenia CRR

W Banku stosowane są techniki ograniczania ryzyka kredytowego tj.:

- a. Pomniejszanie podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw celowych na ryzyko związane z działalnością banków. Bank przyjmuje zabezpieczenia zgodnie z „Instrukcją ustanawiania prawnych form zabezpieczeń ekspozycji kredytowych w Tatrzańskim Banku Spółdzielczym”.
- b. Pomniejszanie wag ryzyka przypisywanych ekspozycjom kredytowym zabezpieczonym hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej w rachunku wymogów kapitałowych na podstawie Rozporządzenia CRR.
- c. Techniki redukcji ryzyka kredytowego – zgodnie z Rozporządzeniem CRR.
- d. W celu ograniczania skutków ryzyka kredytowego Bank przyjmuje zabezpieczenia. Przyjmowane zabezpieczenia powinny spełniać kryteria płynności, wartości oraz dostępu i możliwości ich kontroli, zgodnie z obowiązującą w Banku „Instrukcją ustanawiania prawnych form zabezpieczeń ekspozycji kredytowych w Tatrzańskim Banku Spółdzielczym” oraz z „Instrukcją monitoringu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych w Tatrzańskim Banku Spółdzielczym”.
- e. Wartość przyjmowanych zabezpieczeń na nieruchomości powinna zapewnić odpowiedni poziom wskaźnika LtV przez cały okres kredytowania, uwzględniając rodzaj nieruchomości (mieszkalna, komercyjna), rynek zabezpieczeń (pierwotny, wtórny), rodzaj produktu itp.
- f. Bank stale monitoruje zmiany na rynku typowych zabezpieczeń, przyjmowanych przez Bank, tj. rynku nieruchomości.
- g. Bank preferuje zabezpieczenia zwrotności kredytów, które pozwalają na:
  - a) Skuteczną egzekucję należności w przypadku braku spłaty kredytów.
  - b) Pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych.
  - c) Przypisanie niższych wag ryzyka ekspozycjom kredytowym w rachunku wymogu kapitałowego.

Zgodnie z „Instrukcją ustanawiania prawnych form zabezpieczeń ekspozycji kredytowych” rozróżnia się w szczególności następujące formy zabezpieczenia:

- 1) Weksel In blanco,
- 2) Kaucja pieniężna,
- 3) Blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym,
- 4) Pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym,

- 5) Poręczenie,
- 6) Gwarancja,
- 7) Przelew wierzytelności na zabezpieczenie,
- 8) Cesja,
- 9) Przewłaszczenie na zabezpieczenie,
- 10) Zastaw,
- 11) Hipoteka,
- 12) Poddanie się egzekucji,
- 13) Przystąpienie do długu,
- 14) Przejęcie długu,
- 15) Ubezpieczenie kredytobiorcy.

XXI. STOSOWANIE METODY ZAAWANSOWANEGO POMIARU W ODNIESIENIU DO RYZYKA OPERACYJNEGO

Bank nie stosuje metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

XXII. STOSOWANIE WEWNĘTRZNYCH MODELI POMIARU RYZYKA RYNKOWEGO

Bank nie stosuje wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

XXIV. UJAWNIAENIA W ZAKRESIE RYZYKA PŁYNNOŚCI – WG. REKOMENDACJI P

1. Rola i zakres odpowiedzialności właściwych komitetów oraz innych jednostek funkcjonalnych i biznesowych

W procesie zarządzania ryzykiem płynności uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Zarząd,
- 3) Prezes Zarządu,
- 4) Wiceprezes ds. finansowo-księgowych,
- 5) Zespół ds. finansowych i administracyjnych,
- 6) Zespół ds. ryzyk i systemów informatycznych oraz Zespół ds. sprawozdawczości,
- 7) Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne.

Rada Nadzorcza w zakresie swoich kompetencji ponosi odpowiedzialność za ryzyko płynności, jakie ponosi Bank oraz za metody zarządzania tym ryzykiem. Zakres kompetencji i odpowiedzialności Rady Nadzorczej to:

- 1) Zatwierdzanie maksymalnego poziomu ryzyka płynności, jaki może obciążać działalność Banku (apetyt na ryzyko), a także tolerancję ryzyka płynności określoną przez Zarząd

oraz monitorowanie ich przestrzegania.

- 2) Zatwierdzenie przyjętej przez Zarząd Banku Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.
- 3) Nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem polityk i procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem płynności.
- 4) Monitorowanie realizacji przyjętej strategii i polityki zarządzania ryzykiem płynności, na podstawie sprawozdania Zarządu, które Rada Nadzorcza powinna otrzymywać przynajmniej raz w roku.
- 5) Nadzór nad wykonywaniem przez członków zarządu powierzonych obowiązków.
- 6) Określenie zasad raportowania do Rady Nadzorczej o wielkości ryzyka płynności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem płynności w Banku.
- 7) Zapewnienie by członkowie Zarządu i odpowiedni pracownicy posiadali właściwe kompetencje.
- 8) Zatwierdzanie zasad przeprowadzania testów warunków skrajnych.
- 9) Analizowanie, nie rzadziej niż raz na pół roku, raportów o poziomie płynności Banku, wykorzystaniu limitów wewnętrznych i skutkach decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności oraz zapewnianie, by zarząd banku podejmował odpowiednie działania naprawcze w sytuacji wystąpienia problemów.
- 10) Ocena, co najmniej raz w roku, adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem.

Zarząd w zakresie swoich kompetencji ponosi odpowiedzialność za ryzyko płynności, jakie ponosi Bank oraz za metody zarządzania tym ryzykiem. Zakres kompetencji i odpowiedzialności Zarządu to:

- 1) Określenie bieżącej i przyszłej gotowości banku do podejmowania ryzyka.
- 2) Opracowanie i przyjmowanie strategii zarządzania ryzykiem.
- 3) Wprowadzanie podziału realizowanych w Banku zadań, zapewniającego niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, na który składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie w zakresie zarządzania ryzykiem przez pracowników komórki do spraw ryzyk.
- 4) Nadzorowanie zarządzania ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie, o których mowa w punkcie 3.
- 5) Opracowanie i akceptowanie polityk oraz zapewnienie wdrożenia procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem oraz monitorowanie ich przestrzegania.
- 6) Nadzorowanie wielkości i profilu ryzyka w Banku.
- 7) Ustanawianie zasad raportowania o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku.
- 8) Zapewnianie, aby odpowiedni pracownicy posiadali właściwe kompetencje związane z

zarządzaniem ryzykiem płynności.

- 9) Do obowiązków Zarządu należy również nadzór nad testami warunków skrajnych, w tym:
  - a) zapewnienie, aby testy warunków skrajnych były analizowane odpowiednio konserwatywnie, bez względu na bieżącą sytuację płynnościową Banku, a więc także wtedy, gdy dostępność płynności jest nieograniczona,
  - b) omówienie rezultatów przeprowadzonych testów warunków skrajnych,
  - c) zapewnienie, by rezultaty przeprowadzonych testów warunków skrajnych były wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem, a w szczególności w ramach awaryjnych planów płynności oraz w procesie planowania strategicznego Banku, dokonywanie przeglądu założeń, scenariuszy oraz rezultatów testów warunków skrajnych,
  - d) regularne raportowanie wniosków z testów warunków skrajnych Radzie Nadzorczej.
- 10) Przedstawienie właściwym pracownikom Banku przyjętych procedur dotyczących zarządzania ryzykiem płynności i odpowiedzialność za prawidłowe zrozumienie stosowanych procedur.
- 11) Ocena, co najmniej raz w roku, przyjętej Polityki w zakresie ryzyka płynności pod względem sposobu jej stosowania oraz ewentualnej konieczności wprowadzenia zmian. Zarząd informuje Radę Nadzorczą o wynikach dokonanej oceny.
- 12) Ocena przyjętej polityki zarządzania ryzykiem płynności powinna polegać w szczególności na:
  - a) ustaleniu, czy Polityka obejmuje wszystkie źródła ryzyka płynności,
  - b) sprawdzaniu prawidłowości realizacji Polityki w prowadzonej działalności,
  - c) badaniu rzetelności składanych sprawozdań i informacji.
- 13) Podejmowanie decyzji w sprawie uruchomienia planów awaryjnych.

Bezpośrednią odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem płynności w Banku ponosi Prezes Zarządu. Prezes Zarządu pełni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem płynności, w tym nad realizacją Polityki w zakresie zarządzania ryzykiem:

- 1) nadzoruje zarządzanie ryzykiem płynności w skali całego banku, w tym dokonywanie identyfikacji i oceny ryzyka oraz monitorowanie wykorzystania obowiązujących limitów,
- 2) nadzoruje kontrolę i monitoring ryzyka oraz sporządzanie informacji, a także dostarcza kompleksowych i zrozumiałych informacji na temat ryzyka płynności, poprzez składanie informacji na posiedzenia organów Banku, umożliwiając Radzie Nadzorczej i Zarządowi zrozumienie profilu ryzyka płynności Banku,
- 3) dba o zapewnienie okresowej, niezależnej kontroli Polityki oraz przyjętych regulacji wewnętrznych oraz sposobu ich realizacji.

Wiceprezes ds. finansowo-księgowych pełni bezpośredni nadzór nad wdrożeniem Polityki w zakresie decyzji zarządczych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności, w tym:

- 1) nadzoruje przygotowanie, wprowadzenie i prawidłowe stosowanie procedur wewnętrznych dotyczących podejmowania czynności związanych z bieżącym zarządzaniem płynnością, zgodnie z przyjętymi przez Zarząd procedurami,
- 2) dba o właściwe określenie zakresu zadań, obowiązków i kontroli oraz odpowiedzialności poszczególnych pracowników, w zakresie podejmowania czynności związanych z zarządzaniem płynnością,
- 3) pełni nadzór nad prawidłowością zawierania transakcji związanych z realizacją przyjętych procedur,
- 4) pełni nadzór nad prawidłowością rozliczania transakcji dotyczących zarządzania płynnością,

Zespół ds. finansowych i administracyjnych realizuje zadania w zakresie ryzyka płynności w obszarze pierwszego poziomu zarządzania, czyli bieżącego zarządzania ryzykiem (pierwszej linii obrony przed ryzykiem). Podstawowe zadania Zespołu ds. finansowych i administracyjnych:

- 1) określanie potrzeb płynnościowych Banku i źródeł płynności dostępnych w celu zaspokojenia tych potrzeb, specyfiki działalności Banku, asortymentu produktów, struktury bilansu i profili przepływów środków pieniężnych związanych ze zobowiązaniami bilansowymi i pozabilansowymi;
- 2) określanie zapotrzebowania na płynność zarówno w normalnych warunkach rynkowych, jak i w warunkach kryzysowych, które mogą dotyczyć wyłącznie Banku, całego rynku lub kombinacji tych sytuacji;
- 3) planowanie i sterowanie ryzykiem koncentracji płynności, zapewniające dywersyfikację aktywów płynnych, źródeł i okresu finansowania;
- 4) opracowywanie planów awaryjnych płynności, w tym określanie metod uzyskiwania zdolności do kompensacji niedoborów;
- 5) planowanie i utrzymywanie nadwyżki płynności, na którą składają się nieobciążone, wysokiej jakości aktywa płynne, w tym dokonywanie transakcji związanych z zabezpieczaniem płynności;
- 6) bieżące zarządzanie środkami pieniężnymi w kasach Banku;
- 7) prawidłowe i bezpieczne zawieranie transakcji;
- 8) identyfikacja zagrożeń mających wpływ na płynność finansową Banku;
- 9) uczestnictwo w opracowaniu regulacji związanych z ryzykiem płynności;
- 10) realizacja działań awaryjnych.

Zespół ds. ryzyk i systemów informatycznych oraz Zespół ds. sprawozdawczości realizują zadania w zakresie ryzyka płynności w obszarze drugiego poziomu zarządzania, czyli funkcji kontroli (drugiej linii obrony przed ryzykiem). Podstawowe zadania Zespołu ds. ryzyk i systemów informatycznych:

- 1) projektowanie założeń do określania spójnej z apetytem na ryzyko Banku tolerancji ryzyka płynności,
- 2) opracowanie i wdrożenie strategii, polityk, planów i procedur zarządzania płynnością płatniczą w Banku oraz wyliczanie wewnętrznych wymogów kapitałowych,
- 3) badanie wpływu czynników ryzyka bankowego, pod kątem struktury aktywów i pasywów Banku, przeprowadzanie analizy ryzyka płynności i proponowanie działań, mających na celu zapewnienie bieżącej płynności Banku oraz dokumentowanie pomiaru ryzyka płynności, zarówno w ujęciu historycznym jak i prognozowanym,
- 4) projektowanie założeń, przeprowadzanie oraz sprawozdawanie wyników testów warunków skrajnych, jak również dokonywanie przeglądów testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka płynności,
- 5) monitorowanie pozycji w zakresie ryzyka płynności w zakresie kontroli posiadania odpowiedniej nadwyżki płynności oraz zdolności do kompensacji niedoborów przez Bank (poziomu i wykonania odpowiednich limitów), w tym z uwzględnieniem źródeł ryzyka nieoczekiwanego zapotrzebowania na płynność i wartości progowych związanych z pozycjami pozabilansowymi, a także walut, w których bank prowadzi działalność,
- 6) sygnalizowanie Zarządowi przypadków przekroczeń oraz wyjaśnianie przyczyn powodujących przekroczenia limitów ostrożnościowych,
- 7) współpraca i koordynowanie działań wszystkich jednostek i komórek organizacyjnych Banku w zakresie pozyskania rzetelnych informacji sprawozdawczych dotyczących ryzyka płynności ze wszystkich obszarów działania Banku,
- 8) przeprowadzanie weryfikacji i prezentowanie wniosków Zarządowi i Radzie Nadzorczej w zakresie stosowanych metod zarządzania ryzykiem płynności.

Zespół ds. sprawozdawczości dokonuje codziennego (w każdym dniu sprawozdawczym, określonym przepisami) wyznaczania nadzorczych miar płynności (wymogów płynności) i ich dokumentowania, w zakresie obowiązującym Bank na podstawie

- 1) przepisów Rozporządzenia Parlamentu i Komisji (UE) nr 575/2013, Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 61/2015,
- 2) przepisów Uchwały KNF nr 386/2008, w zakresie obowiązującym Bank.

Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne są zobowiązane do przygotowywania i dostarczania informacji niezbędnych do sprawnego i efektywnego zarządzania płynnością Banku, a także do wykonywania zadań związanych z realizacją planów i procedur awaryjnych.

2. Działalność w zakresie pozyskiwania finansowania

1. Bank dokonuje analiz możliwości pozyskiwania w przyszłości źródeł finansowania, w tym w zakresie środków stabilnych służących finansowaniu aktywów długoterminowych, w tym celu sporządzany jest długoterminowy plan pozyskiwania środków i monitorowane jest jego wykonanie.

2. W terminach sporządzania planów finansowych Banku, Zespół ds. ryzyk i systemów informatycznych opracowuje plan pozyskiwania i utrzymania środków stabilnych. Plan sporządzany jest w terminach i w ramach zawartości sporządzanego w Banku rocznego planu finansowego.
3. Plan pozyskania i utrzymania środków stabilnych obejmuje:
  - 1) analizę wykonania prognoz założonych w poprzednim planie w porównaniu z osiągniętymi wynikami tj. analizę wykonania planu ekonomiczno-finansowego na datę 31 grudnia poprzedniego roku,
  - 2) ocenę struktury tych depozytów, w aspekcie planowanego rozwoju działalności,
  - 3) prognozy oraz założenia dotyczące wielkości, rodzajów, struktury depozytów z uwzględnieniem kategorii zobowiązań pozabilansowych, zawarte w projekcji finansowej,
  - 4) strategię marketingową wobec klientów Banku, zawartą w polityce handlowej – planie działań marketingowych.

3. Stopień scentralizowania bądź zdecentralizowania funkcji skarbowych oraz funkcji zarządzania ryzykiem płynności w Banku.

Funkcje skarbowe w Banku są wykonywane na poziomie Centrali Banku.

4. Zasady funkcjonowania w ramach zrzeszenia

Bank funkcjonuje w ramach Zrzeszenia Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.

5. Informacje ilościowe

1) Rozmiar i skład nadwyżki płynności banku (w tys. zł)

Lp.	Nazwa nadwyżki	Wartość nadwyżki
Norma długoterminowa ponad minimum		
1.	Wartość podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności ponad poziom niezbędny do utrzymania nadzorczej miary płynności M2 na wymaganym ustawowo poziomie	6 257
LCR ponad minimum		
2.	Wartość zabezpieczenia przed utratą płynności ponad poziom niezbędny do utrzymania wskaźnika LCR na wymaganym ustawowo poziomie	50 300

2) Normy płynności oraz inne regulacyjne normy dopuszczalnego ryzyka w działalności Banku

Lp.	Norma płynności	Wartość na dzień 31.12.2019 r.	Limit wynikający z przepisów
1.	Wskaźnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi M2	1,53	1
2.	LCR	5,02	1

3) Urealniona luka płynności dla pierwszych sześciu przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowana luka płynności (w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	A'vista	powyżej 1 dnia do 7 dni	powyżej 7 dni do 1 m-ca	powyżej 1 m-ca do 3 m-cy	powyżej 3 m-cy do 6 m-cy	powyżej 6 m-cy do 12 m-cy
1	Aktywa ogółem wg terminów zapadalności	11 975	87 074	19 774	2 451	6 104	6 683
2	Pasywa ogółem wg terminów wymagalności	33 979	0	4	1 977	5 328	13 143
3	Luka płynności	-22 003	87 074	19 770	474	776	-6 460
4	Luka płynności skumulowana	-22 003	65 071	84 841	85 315	86 090	79 630

4) Dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach zrzeczenia

Bank ma możliwość uruchomienia kredytu z Systemu Ochrony Zrzeczenia BPS oraz pozyskania lokaty z Banku Zrzeszającego.

6. Informacje jakościowe

1) Aspekty ryzyka płynności, na które Bank jest narażony

W Banku identyfikuje się następujące, główne dla Banku źródła ryzyka związanego z zagrożeniem utraty płynności:

- Znaczący spadek wielkości aktywów płynnych,
- Wzrastająca koncentracja pozycji istotnych dla ryzyka płynności (aktywnych i pasywnych),
- Wzrastające wpływy netto (luka płynności) spowodowana nadmiernym

niedopasowaniem terminów zapadalności/ wymagalności aktywów i pasywów, a także koniecznością dokonania nagłych wypłat (ryzyko nieoczekiwanego zapotrzebowania na płynność),

- Zmniejszenie się dostępu do alternatywnych źródeł finansowania,
- Znaczące i/lub notoryczne przekraczanie limitów związanych z ryzykiem płynności,
- Zmiany warunków rynkowych, które mogą wykazywać na przyszłe zagrożenia w zakresie płynności, np. skutkujące brakiem pozyskania lub możliwości zbycia (upłynnienia) aktywów,
- Inne ryzyka, w tym: ryzyko kredytowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko operacyjne.

2) Dywersyfikacja źródeł finansowania

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez skierowanie swojej oferty do różnych podmiotów sektora finansowego, niefinansowego i budżetowego, oraz poprzez zróżnicowanie produktów pod względem terminów wymagalności: a'vista, krótkoterminowe i długoterminowe.

3) Techniki wykorzystywane do ograniczania ryzyka płynności

Działania podejmowane w celu sterowania (kontroli) poziomu ryzyka obejmują:

- utrzymywanie odpowiedniej pozycji płynności zgodnej z zapotrzebowaniem na płynność, w tym: utrzymywanie odpowiedniej nadwyżki płynności, a także aktywów umożliwiających utrzymanie nadzorczych miar płynności: wskaźnika pokrycia wypływów netto (LCR), nadzorczych miary płynności krótkoterminowej,
- zarządzanie zabezpieczeniami płynności (dostępem do źródeł finansowania awaryjnego, warunkami ich pozyskiwania),
- śróddzienne zarządzanie płynnością,
- sterowanie płynnością krótko, średnio i długoterminową,
- reakcje na zagrożenia dla utrzymania płynności, w tym decyzje o uruchomieniu i realizacja planów oraz procedur awaryjnych,
- kontrola wewnętrzna i weryfikacja poprawności działania procesu zarządzania ryzykiem płynności,
- przegląd zarządczy i modyfikacja przyjętych założeń oraz metod.

4) Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynnościowej i ryzyka płynności

- **ryzyko płynności** - zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat;
- **ryzyko finansowania** – zagrożenie niedostatku stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio- i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym

ryzykiem niewywiązania się przez bank z zobowiązań finansowych, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio- i długoterminowej, bądź w całości, bądź związane z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania;

- **termin płatności** - termin zapadalności lub wymagalności liczony od dnia, na który sporządzane jest zestawienie terminów płatności wynikających z umowy;
  - **płynność śróddzienna** - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu;
  - **płynność krótkoterminowa** - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
  - **płynność średnioterminowa** - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie od 1 do 12 miesięcy;
  - **płynność długoterminowa** - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
  - **dzień sprawozdawczy** - dzień, na który Bank oblicza nadzorcze miary płynności, zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 5) Wyjaśnienie, w jaki sposób ryzyko płynności rynku jest odzwierciedlone w systemie zarządzania płynnością płatniczą

Bank utrzymuje depozyt obowiązkowy w SOZ BPS SA oraz lokuje nadwyżki środków na rachunkach lokat krótkoterminowych w Banku Zrzeszającym, co wynika z umowy zrzeczenia, oraz inwestuje w obligacje skarbowe, które są zaliczane do podstawowej rezerwy płynności.

- 6) Wyjaśnienie jak są wykorzystywane testy warunków skrajnych

Testy warunków skrajnych wykorzystywane są podczas wyznaczania poziomu limitów, opracowywania planów awaryjnych oraz w procesie szacowania kapitału wewnętrznego.

- 7) Wskazanie, w jakim stopniu plan awaryjny płynności uwzględnia wyniki testów warunków skrajnych

Rezultaty przeprowadzonych testów warunków skrajnych są wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem, w szczególności w ramach awaryjnych planów płynności oraz w procesie planowania strategicznego Banku.

- 8) Polityka Banku w zakresie utrzymania rezerw płynności

Kluczowe znaczenie dla Banku ma kształtowanie się płynności która wymaga stałej, bieżącej oceny i analizy, tak aby zapewnić odpowiedni poziom rezerwy płynności. Bank dokonuje identyfikacji i weryfikacji adekwatności rezerwowych źródeł finansowania,

których wyniki są sprawozdawane Zarządowi.

9) Ograniczenia regulacyjne w zakresie transferu płynności w ramach zrzeczenia

Departament Relacji Zrzeszeniowych i Korporacyjnych Banku BPS S.A., ustalił limit zaangażowania finansowego, w tym wydzielonego limitu lokacyjnego i limitu debetowego, obowiązujących w okresie od 20 sierpnia 2019 r. do 19 lutego 2020 r. :

Limit zaangażowania	Limit lokacyjny	Limit debetowy
17 840	8 920	3 568

Bank ma możliwość uruchomienia kredytu z Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS oraz pozyskania lokaty z Banku Zrzeszającego.

10) Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie płynności

Dziennie sporządzana jest informacja na temat miar płynności. Z częstotliwością miesięczną, kwartalną i roczną sporządzane są analizy, które zgodnie z zasadami sporządzania informacji zarządczej prezentowane są odpowiednio Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

Sporządził:

Zespół ds. ryzyk
i systemów informatycznych

Zweryfikował:

Stanowisko
ds. zgodności

Zatwierdził:

Zarząd
Tatrzańskiego Banku Spółdzielczego